

SLOVENSKI NAROD.

vsak dan zvečer, včasih nedelje in praznike, ter velja po posti prevoziti za avstro-ugarsko dobrota za vse leta 25 K., za pol leta 15 K., za četr leta 8 K. 50 h., za eden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 8 K., za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam panj, velja za celo leto 22 K., za pol leta 11 K.; za četr leta 8 K. 50 h., za eden mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko res, kolikor smeta postinna. — Na naročbo brez izdobje upošiljati naročnine se ne ozira. — Za osananja plačuje se od piterostopne petit-vrate po 12 h., če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če so trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vracajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, osananja t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Vagove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa na Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Dež. zbor kranjski.

Danes se je sešel dež. zbor. Pred sejo je škof blagoslovil novi deželnih dvorcev in imel v dvorani nagovor.

Seji je predsedoval dež. glavar Detela, vlogo sta zastopala dež. predsednik baron Hein in okraj. glavar Haas.

Dež. glavar Detela

je otvoril sejo z ogovorom, v katerem je omenil, da je dež. zbor dne 6. marca 1897 sklenil sezidati nov dež. dvorec. Prvi načrt je izdelal takratni deželninižener Hrasky, prenaredil pa ga je arhitekt Jos. Hudec. Stavbo je vestno in uspešno vodil stavni svetnik H. Klinar. Pri oddaji del se je poseben ozir jemal na domače obrtnike.

Krasna je ta dvorana in gotovo že vsak poslanec, da bi v njej dež. zbor uspešno delal na čast in korist domovine. Vse delo pa bi bilo prazno brez blagoslova z nebes. Postavimo delo na temelj pravice in resnice — to vodi do miru in sprave. Zgodovina priča, da je prepri vzrok vsega zla. Žal, da si je človeštvo tako malo zapomnilo zapuščino, ki jo je dal Odrešenik Jezus Kristus apostolom „Svoj mir vam dajem — mir vam zapuščam“. Kritično stanje v državi je posledica narodnega prepira in sovraštva, da je prišlo do tega, je kriva ona smer, ki je grešila proti pravici in resnici in ki ni delala, kar je spoznala teoretično kot opravičeno.

Naval Madjarov na obstanek celotne armade je naletel na odločen odpor. Madjari se imajo zahvaliti za vse, kar so in kar imajo, dualizmu. Na naše stroške so napredovali, sedaj pa hočejo še porušiti ustavo iz leta 1867. Madjari so pozabili, da se imajo za svojo eksistenco kot političen narod zahvaliti edinole velikodušnosti in dobrotnosti kralja. stare pravice Madjarov so bile pokopane pri Vilagosu, kjer je podlegla madjarska puntarska armada tako, da je mogel ruski general Paskiaviez poročati: Ogrska leži Vášemu Veličanstvu pred nogami. Politično obzorje je temno, kdo ve, če bal-

kanski vihar ne prekorači meja naše države, in s skrbjo gledamo v bodočnost. Sveti žarek v teh homatijah je cesarjev armadni ukaz. Ta ukaz je obudil veselje v patriotičnih srca. Končal je glavar s pozivom, da se cesarju zakliče „Slava“!

Poslanci so trikrat zaklicali cesarju „Slava“ in „Hoch“.

Deželní predsednik baron Hein.

Preteklo je več nego leto, kar je deželní zbor zadnjí imel priliko, se pečati z deželnimi zadevami. Nakopičilo se je mnogo važnih vprašanj, katerih rešitev ne dopušča odločanja, ne da bi trpeli važni interes. Računski sklepi niso presojeni, proračun za lani in letos ni odobren, deželní stavbni urad treba reorganizirati, deželnih prispevkov čakajo vodovodi, regulacija Mirne, osušenje barja, treba se je baviti z upravo bolnice in z zgradbo domobranske vojašnice. Požari so provzročili mnogo nesreč in treba je razmotriti, kako naj se naredi konec nedostatkom pri zavarovanju. Ravno tako važna in nujna je uredba učiteljskih plač. To je tako pereče vprašanje, da se ne da odložiti. Velik del našega učiteljstva se bori z veliko bedo. Da pri teh razmerah trpi šolstvo, je jasno, a če trpi šolstvo, trpi ves narod, kajti vzgoja mladine je odločilna za bodočnost naroda. V deželnem zboru se gre za razne interese. Ne jaz, ne vlada — marveč občna korist apeluje na vašo delavnost. Vlada se ne udaja iluzijam ali štela si je v dolžnost, dati deželnemu zboru priliko, posvetiti se svojemu poklicu. Pri tem ima vsaj malo upanja, da se pri upoštevanju opravičenih želja doseže nekoliko porazumlenja. Naj ljubezen do domovine zedini poslanca na plodonosno delovanje. Hvaležnost naroda jim bo platio, deželnina vlada bo delovanje deželnega zobra z veseljem podpirala.

Naznanilo.

Dež. glavar je naznani, da je treba voliti 3 člane in 2 namestnika

v pridobitnisko dež. komisijo, v privzivno komisijo za osebni davek pa dva člana. Dalje aaznani dež. glavar, da mu je dr. Šusteršič izročil 50 peticij za volilno reformo.

Prestop na dnevni red.

Zbornica je potem prestopila na dnevni red. Za reditelja sta bila izvoljena poslanca baron Apfalter in Pirč, za verifikatorja pa doktor Schaffer in dr. Schweizer. Pred volitvijo je dr. Šusteršič izjavil, da pripusti njegova stranka volitev teh funkcijonarjev samo s protestom.

Volilna reforma.

Posl. dr. Šusteršič in tovariši so vložili nujni predlog, s katerim se zahteva spremembu deželnega reda in spremembu deželnega volilnega reda v smislu razširjenja volilne pravice. Predlagatelji nasvetujejo, naj se njih predlog izroči posebnemu odseku, da nemudoma izdelo dotični zakonski načrt.

Razprava o tem predlogu se je takoj začela, in sicer je predlog utemeljeval

dr. Šusteršič.

Lani — je reklo govornik — smo v svojem predlogu pointirali splošno in enako volilno pravico. Te pointe ni v danačnjem predlogu. Ta je sestavljen tako, da tudi načelnemu stališču nasprotne stranke ne nasprotuje. Klerikalna stranka stoji slej ko prej na stališču splošne in enake volilne pravice in se hoče za to bojevati do zadnjega. V svesti si pa je, da v sedanjih razmerah zamore to dosegi le preko izrednih dogodkov. Položaj v monarhiji je sedaj izredno kritičen in sili na izhod potom ustavnih sprememb, ki se morejo izvršiti le z razširjenjem volilne pravice. Prepričanje imamo, da pridevemo končno, četudi le po daljni poti, do splošne in enake volilne pravice. To je naš ideal, a pri tem ne pozabljamo dnevnih potreb in zahtev realne politike. Te zahteve sedanosti so nas privede, da smo predložili bistveno drugačen predlog kakor lani. Vi (k večini) ste sami priznali, da se mora spremeniti

volilni red in deželní red. Naša dolžnost je, da ta Vaš glas poslušamo. Za predlog, ki smo ga stavili, lahko glasujete, ker se strinjate s stališčem, ki ste ga zavzemali izven zbornice.

To je bil glas spravljivosti. Mi sprejmemo roko za skupno delo v svrhu volilne reforme. Naj se voli odsek. Tam bo prilika za pogajanja. Od Vas je odvisno, da pride do sporazumljenja, od volilne reforme je odvisna normalna delavnost deželnega zobra.

Dr. Tavčar.

Priznati moram, da mi je po miroljubnih besedah predgovornikov, ki so se držale mej, katerih smo bili doslej vajeni, lahko govoriti. Izjavljam, ne da bi se spuščal v kake razprave — niti o tem, če smo mi ljudski zastopniki ali ne, kakor je namignil dr. Šusteršič, izjavljam torej v imenu narodno-napredne stranke, da bomo glasovali za nujnost. To pa naj se le tolmači kot izraz miroljubnosti in kot izraz mnenja, da naj se ta zadeva spravi na tisto stezo, na katero spada. To je pomen našega glasovanja za nujnost.

Baron Schweigl.

je izjavil, da bodo veleposestniki glasovali za nujnost tega predloga, da se omogoči ustavno delovanje deželnega zobra. Tega pa nikakor in na noben način ni smatrati kot kak prejudoč v meritornem oziru.

Glasovanje.

Zbornica je nujnost predloga priznala soglasno.

Baron Schweigl je predlagal, naj se voli v odsek za volilno reformo 12 ne 9 članov.

Dr. Šusteršič se je temu predlogu pridružil ter z ozirom na opombo dr. Tavčarja izjavil, da ni hotel reči, da narodno-napredni poslanci niso zastopniki ljudstva.

Volitev odseka.

Zbornica je potem volila odsek za volilno reformo, finančni upravni

in verifikacijski odsek. Kdo je bil izvoljen, se v kurniku za žurnaliste ni razumelo.

Vloga okrajnega sodišča v Ljubljani, naj se dovoli sodno postopanje proti posl. Hribarju na tožbo nekih oficirjev, se je izročila pristojnemu odseku.

Klerikalna stranka je vložila več nujnih predlogov.

Patriotično veselje.

Dr. Šusteršič je utemeljeval nujni predlog, naj se izrazi patriotično veselje nad cesarjevim armadnim poveljem. V utemeljevanju je vehementno napadal Madjare in pobijal njih zahteve ter povdral, da treba spoštovati individualnosti v tej državni polovici.

Baron Schweigl se je pogojao izrekel za predlog, na kar je bila nujnost sprejeta in se je predlog izročil upravnemu odseku.

Tretjeletniki.

Proti vklizu vojnega ministerstva da se obdrže vojaki tretjeletniki še po dosluženem času pod zastavami, sta bila vložena dva nujna predloga, prvi od narodno napredne, drugi od klerikalne stranke. Prvi predlog je utemeljeval dr. Ferjančič, drugega dr. Šusteršič. V kurniku za žurnaliste se ni moglo razumeti, kaj sta govorila. O predlogu se je vnela daljša razprava. Dež. glavar Detela je grajal dr. Šusteršiča, ker je imenoval zadnji ukaz vojnega ministra Hudodelstvo. Dr. Šusteršič: Jaz sem reklo Hudodelstvo na avstrijskem patriotizmu. Glavar Detela: Minister gotovo ni imel tega namena. Dr. Šusteršič: Potem pa je pamet zgubil.

Dež. predsednik baron Hein se je postavil na stališče, da je sklepanje o tej zadevi nepotrebno, ker se itak jutri snide poslanska zbornica, in je branil vojnega ministra.

Govorili so še Luckmann, dr. Šusteršič in dr. Ferjančič.

Prihodnja seja se naznani pisno.

LISTEK.

V megli.

Novela Leonid Andrejev.

(Dalje)

Lilijočka je tudi zaljubljena v nekoga, in jaz niti ne vem, kakšen je — v nekega Avdjejeva — menim, da je gimnazijec.

„Lilija, ali pride danes Avdjejev?“ je vprašal Sergej Andrejevič navidezno popolnoma ravnodušno.

Lilija je prestrašeno trenila z dolgimi trepalnicami, jabolko, ki ga je imela v rokah, ji je palo na tla in v zadregi je vzdihnila: „Ah!“

Potem pa se je sklonila, da bi pobrala jabolko, in je, ko se je zopet vrzavala, živo zardela. In v vidni zadregi je odgovorila:

„Da, Tinov pride in Pospjelov in Avdjejev pride tudi.“ —

V Pavlovi sobi je postalno nekako svetlejše in naslikano selo je plastično odsevalo s stropu. Pavel je bil slabe volje; vzel je v roko knjigo, a jo je zopet zvoljeno odložil; potem se je pa domislil, da je Lilijočka pričovala, da jo bodo posetile gim-

nazistinje. Tudi Katja Reimer, ta vedno resna, zamišljena, odkrito srčna Katja Reimer bode prišla.

Kakor goreče oglje ga je ta misel vžgala v srce, z globokim vzduhom se je hipoma obrnil ter skril obraz v blazinah. Potem pa se je zopet okrenil, obriral si je dvoje gorih solz iz oči ter nepremično zrl gori na strop, ne da bi videl onega velikega kmeta, onega velikanskega voza.

Na Dašo se je zmisnil in na ono temno junijsko noč.

Temna je bila ta noč, neštete zvezde so migljale na brezkončnem modrem nebesnem oboku, kojega je zastirala velika izza obzorja se vzdi gajoča megla.

V gozdu, kjer je ležal med grmovjem, je bilo temno, da niti svoje roke ni mogel videti in zdelo se mu je včasih, da sploh ne živi, kukor da bi ne bilo na svetu ničesar, nego nema, pusta tmina. In svet se je širil na vse strani v neskončnost; temno in brez konca se je razprostiral pred Pavlom in Pavel je čutil v globoki samoti svojega otočnega srca njegovo neskončno, docela tujo veličino. Ne-

premično je ležal in čakal, da bi prišli Katja Reimer in Lilijočka in vse drugi brezkrbni ljudje, ki so živeli v njemu docela tujem svetu in so mu tudi ostali povsem tuj.

On ni šel ž njimi; ljubil je Katja Reimer s čisto, vdano, melanholično ljubeznijo; ona pa ni vedela za to njegovo nagnenje in ga tudi ni mogla vrati.

Pavel pa je hotel biti sam, a vendar ga je neznanega vleklo h Katji, da bi se še bolj vglobil v njen zanosno lepoto, da bi se še bolj uživil v svoje neznosno gorje, v svojo veliko osamelost. Ležal je med grmovjem na tleh, tuj ljudem, tuj tudi življenju, ki je plavalo in tej temni rožnikovi noči z vso svojo divoto, s svojo radostjo in s svojimi pesnimi mimo njega ...

Dolgo je slonel tako in tema se je širila in gostila okoli njega. Zaslišali so se v bližini glasovi, smeh se je razlegal, suho vejevje je pokalo pod nogami in približala se je družba mladih, veselih ljudi — in dohajali so vedno bližje in bližje, kakor množica razposajenih zvokov.

»Otoci!« je govorila Katja Rei-

mer v globokem altu, »tu si človek lahko zlomi tilnik! Posvetite no!«

Iz teme se je odzval tenak, čudno zveneč glas:

»Izgubil sem vžgalice, Katarina Edvardovna.«

Med smehom se je zaslila drug glas, mlad, blagodaneč bas:

»Katarina Edvardovna posvetil budem jaz!«

Katja Reimer je odgovorila in njen glas je donel resno in spremeno:

»Prosim lepo, Nikola Petrovič.«

<p

Deželni zbori.

Štajerski deželni zbor je imel včeraj svojo prvo sejo. Slovenci so prišli polnoštevilno. Predložili so se proračuni za leto 1903 in 1904 ter poročila deželnega odbora glede ustanovitve dekliške meščanske šole v Knittelfeldu in Voitsbergu, glede podprtavljenja krajevne železnice Celje-Velenje itd. Posl. dr. Dečko je vložil prošnjo za posebni kolodvor v Celju. O razmerju Avstrije z Ogrsko so vložili nujne predloge nacionalci, klerikalci, veleposestniki in »bauernbündlerji«. Zahtevali so namreč, naj se Ogrom ne dovole nikake državno-pravne ali gospodarske koncesije ter naj se Avstria pripravi za ločitev od Ogrske. Nujnost se je priznala ter so se predlogi izročili posebnemu odselu 12 članov. Zaradi zadnje povodnji so stavili predloge za odpolomoč Ornig, Žičkar, Rokitansky in dr. Zadnji je nasvetoval, naj prispeva dežela 200.000 K. Poslane Lenko je zahteval za pogorelice v Slov. Gradec 55.000 K deželne podpore. Posl. Robič je nujno predlagal, naj se dovoli podpora Šentlenartčanom zaradi škode po toči. Posl. dr. Jurtela je predlagal naj se ceni škoda zadnje povodnji v ptujskem okraju. V večerni seji se je razpravljalo o podprtavljenju železnice Celje-Velenje. Prihodna seja se naznani pismeno.

Koroški deželni zbor je dovolil za regulacijo 21 hudournikov Bele in Zilice 720.000 K, za poškodovane vsled zadnje povodnji pa 30.000 kron in deželno delavsko pomoč.

V bukovinskem deželnem zboru so Romuni opustili obstrukcijo ter so se le pri verifikaciji izvoliti dr. Onciu odstranili. Deželni zbor je sprejel nujni predlog posl. Straucherja glede zvišanja plač ljudskošolskim učiteljem. Istotako sta se sprejela deželni proračun in proračun deželnega šolskega zaklada za leto 1903. Sklenilo se je, naložiti 32 odstotno deželno naklado in 50 odstotno naklado za šolski zaklad.

Solnograški deželni zbor je izrekel zahvalo cesarju za podporo vsled povodnji prizadetemu prebivalstvu. Nato se je zasedanje odgodilo na nedoločen čas.

V moravskem deželnem zboru so vložili Mladočehi več nujnih predlogov. Posl. dr. Stranšky je predlagal, naj se odgovori na cesarski patent, s katerim se je sklical deželni zbor, z adreso cesarju kot mejnemu grofu Moravske. Posl. Žaček je predlagal ustanovitev češkega vseučilišča za Moravsko. Posl. Koudela je zastopal jezikovno ravnnopravnost v službi deželnega odbora.

Križna na Ogrskem.

Križna je spravila v ospredje državno-pravna vprašanja. V ta namen je konferiral grof Khuen-Hedervary z ministrom Langom in sekoijskim načelnikom Thalloczjem, ki sta oba vseučiliščna profesorja. V prvi vrsti se razmotrjavajo pravice vladarja. Danes dopolne sprejme cesar zopet grofa Khuena v avdijenci. Splošno se govorovi, da se poveri zopet grofu Khuenu sestava kabineta, vsekakor pa se pričakuje, da bo v četrtekovi izvenredni seji stopil novi ministrski predsednik pred državnim zborom. Opozicijo je ta vest tako ogrožila, da je sklenila, da ne pripusti Khuena k besedi ter se mu po potrebi celo zabrani vstop v parlament. V liberalnem klubu vlada veliko razburjenje. Klub se je razcepil v tri skupine. Večina poslancev zahteva, naj se kralj s posebno spomenico opozori, da je narod vsled armadnega povelja skrajno užaljen in da mora to kralj na kak način koli popraviti. Druga skupina je za to, da se morajo narodove pravice v parlamentu samem energično braniti; le mala skupina je za to, naj se počaka. Splošno se sudi, da kralj ne bo hotel izdati posebnega manifesta na ogrski narod, temuč bo le grof Khuens pooblaščen, da poda izjavu v zbornici ali v klubu, s katero se bodo duhovi pomirili. V včerajšnji avdijenci je razložil grof Khuens cesarju vzroke, zakaj je nujno potrebno, da pride cesar takoj v Budimpešto. Cesari je odgovoril, da za sedaj o tem ni govora. Počakati mora, kaj bo sklenila liberalna stranka. Ako bo ta zahtevala madjarsko poveljevanje, ne pride v Budimpešto. Cesari je nadalje izjavil, da vtraja brezpogojno pri nemškem poveljevanju, in da tudi principijalne izjave ne bo podal.

Politične vesti.

Kakor prijavlja »Montags presse« bo znana cesarska naredba glede podpor vsled elementarnih nezgod najbrže predmet izvanrednemu zasedanju državnega zabora. Z ozirom na novo katastrofo v planinskih deželah bodo najbrže zastopniki teh dežel zahtevali, da se pomočna akcija raztegne tudi na te dežele.

Nadvojvoda Oton — izgnan z Dunaja? »Magyaroszag« poroča, da se je pri obisku nemškega cesarja splošno opazilo, da je nadvojvoda Oton manjkal. Nadvojvoda biva v Parizu ter je baje radi neke diskretne zadeve pregnan z Dunaja.

Boj proti nadškofu dr. Khonu se je začel znova. V »Pozorcu« izjavlja cela vrsta duhovnikov, ako ne bo rimska kurija posklenjeni preiskavi odpomogla, pridobili si bodo pomoč duhovniki

ostro vse njihove grehe in grdobije in jim končno vsem skupaj naložil primerno pokoro.

Ali ima kdo še kaj pripomniti? Je naposlед vprašal vizitator, med tem, ko je njegov tajnik že spravljal svoje zapiske.

Sedaj je stopil izmed menihov mlad bled mož, Hugon Alba, in mirno in skromno dejal:

Jaz prosim nekoliko posluha.

Govori!

Milostni gospod opat, ste se zanimali za samostansko premoženje in za samostansko gospodarstvo in za nimali ste se tudi za nas nevredne služabnike Gospodove. Naloženo pokoro opravim tudi jaz, dasi sem nedolžen na vsem tem, kar ste nam očitali. Prosil bi pa, milostni gospod opat, da bi se poučili tudi o željah in potrebah in o morebitnih pritožbah kmetskega naroda, ki spada pod samostan.

Vsi navzočniki so bili vidno iznenadni, tudi vizitator, kažti nikomur ni prišlo na misel, da bi se le v sanjah zmenil za želje kmetskega ljudstva, kaj še za njegove pritožbe.

Ali se Vam zdi to tako potrebno, da me morate opominjati?

sami, ako treba tudi za ceno svojega življenja.

Mandate so odložili vsi nemški občinski odborniki v Mor. Beli cerkvi.

Županom v Brnu je zopet izvoljen dr. Avg. Wieser.

Evangelika zveza v Avstriji je imela včeraj shod na Dunaju. Posl. Eisenkolb je proslavljal nemškega cesarja kot prvega protestanta. V odboru je bil izvoljen tudi znani Pogatschnik iz Trsta.

Avstro-ogrška trgovinska bilanca za mesec avgust izkazuje aktiva 483 proti 289 mil. kron lanskoga leta. Uvozilo se je za 134.9 mil. K (96 mil. več kot lani), izvozilo pa za 183.2 mil. K (29 mil. kron več).

Ruski car ne pride na Dunaj? »Montags Revue« poroča, da pride ruski car za 2 dni samo na lov na divje koze v Neuberg na Gornje Štajersko, kamor ga je povabil cesar. Na Dunaj baje ne pride, ker se boji socialističnih demonstracij.

Novi vežbenik za pehotu je cesar potrdil.

Novo srbsko ministrstvo. Sestavo kabine prevzame general Sava Gruić, ki obdrži predsedstvo in zunanje zadeve; finance prevzame Stojan Protić, notranje zadeve Mijo Vuić; stavbe Milosavljević, pouk Nikolije, pravosodstvo Gersić. Vojni minister bo ali general Putnik ali pa polkovnik Miletić.

Obravnava zoper srbske častnike-zarotnike se začne danes. Obtoženih je 25 častnikov, med njimi stotnik Novaković, Semović in Lazarević. Obravnava bo tajna. Govori se, da bo Novaković obsojen na smrt. V »Narodnih listih« je priobčil dolg zagovor, v katerem pravi, da je bil dolžnost častnikov, nastopiti proti onim tovarišem, ki so umorili kralja, kateremu so prisegli zvestobo.

Položaj na Balkanu se je zadnje dni ublažil vsled posredovanja velesile ter se ni batil neposredne vojne. Pri Krešni-Zepi je bilo 500 Turkov z dinamitom ubitih.

Državnim tajnikom v Vatikanu bo izvoljen kardinal Gotti. V tem slučaju postane Rampolla prefekt »Propaganda fidei«.

Venezuelanski vladni poslale velesile svoje tiratve. Nemčija tirja 1.417.309, Zedinjene države 10.900.000, Angleška, 2.500.000 Francoska 16.040.000, Italija 8.500.000 in Belgija 3.093.800 dolarjev.

Misli ob 40-letnici ljubljanskega „Sokola“.

Pred vsem nas navdaja misel, kako to, da sokolska ideja v Slovencih doslej še ni pridobil za se množice,

je porogljivo in zbadljivo vprašal vizitator. Kolikor sem videl, so kmetje lahko prav zadovoljni.

Zunanost moti, premilostni gospod opat, je pripomnil Hugon Alba skromno, a odločno. Kmetje niso zadovoljni, posebno ne s samostanom.

Ne? Lejte si! No, če niso zadovoljni, se jih pa lahko pripravi do zadovoljnosti! Saj v gozdu še rasejo leskovke in te so izvrstno zdravilo za km-tsko nezadovoljnost, sicer pa so v samostanu tudi prav obširne ječe, kjer bi te ljudi kmalu obšla potrebnata zadovoljnost. Tako se je rogal opat Albertus in s temnimi pogledi motril neustrašno pred njim stoječega Hugona.

Tudi opat-vizitator ni bil prijatelj kmeta. Bil je velikaš, ki je kmeta zanjoval in ž njim delal kakor z živino. Bil je v tem ozirnih misli z opatom zatiškim. Graščaki in samostani so v tistih časih kmeta strahovito tlačili in izsesavali in zatiški samostan se je med njimi posebno odlikoval.

Morda nam pa ti lahko počasi, kaj kmetje pravzaprav hočejo? se je vizitator obrnil do Hugona.

mase; od kod dejstvo, da se sokolske zastave oklepajo pri nas samo nekateri, dočim bi moral slovensko sokolstvo danes v primeru s češkim štetim najmanj 13.000 mož?

Temu vprašanju odgovarja misel, da v nas nedostaja rodoljubja, tistega iskrenega, nesobičnega rodoljubja, ki temeljito strokovno izobrazbo izkoristi ne samo za lastno dobrobit, temveč vsporedno in v prvi vrsti za blaginjo narodovo. To velja zlasti o inteligenci slovenski, ki razumeva ali bi vsaj moral razumevati težavni položaj slovenskega rodu, pa vzliz temu — ničesarne stori, da bi ta položaj po svojih najboljih močeh skušala ublažiti. Naša inteligencia se nam vidi po veliki večini, kakor zastrupljena z nekimi komzopolitskimi nazori, ki so bogvedi na kak način našli pot v naš revni narod ter pomorili nalik strupeni rosi vsa plemenitejša narodna čutila v srečih celih generacij. Vse narodno-politične težnje se jim vidijo strašna neumnost, ki jo utegne izrigati le še kak idealno navdahnjen osliček; pameten človek skribi v prvi vrsti za — svoj žep in svoj želodec. Z ljudmi takih naziranj je težko polemizovati. Kaj naj potem rečemo o češkem narodu, ki nas s svojim gmotnim in duševnim bogastvom tako visoko nadkriljuje, a vse to svoje bogastvo stavljajo v službo narodovo!

Kako naj od te inteligence, ki je poklicana v vodstvo naroda, ki pa za ta narod nima sreča zahtevamo, da bi se zanimala za abstraktne pojme kakor je zanje sokolska ideja, da bi proučevala to idejo in se je končno — oklepala. Resnično, intenzivno sokolsko delo poedincev gre pri nas samo za tega voljo tako počasi od rok, ker je razumništvo nezavedno, narodno-indiferentno, pa tudi indolentno. Množico narodovo bi bilo naglo dobiti na svojo stran, ko bi bilo dovelj učiteljev in voditeljev. Kaj pa nam koristi množica, če ne moremo za vsakih šest mož postaviti učitelja, voditelja? Kaj premore množica, če ž njo ni inteligence?

Inteligencia slovenska po veliki večini nima zanimanja za sokolsko idejo, ker je ne pozna in obratno — ne pozna sokolske ideje, ker se ne zanimala zanje, ki ji je ljubezen do rodu — mati. Koliko štejemo v naših vrstah srednješolskih profesorjev, ljudskošolskih učiteljev, državnih in deželnih uradnikov, I U in M U doktorjev, trgovcev in industrijev, visokošolec in akademikov? — Redko so ti stanovni zastopani: največ naših Sokolov pridupa obrtnemu stanu, pomožnemu osebu trgovcev, pomožnemu osebu liberalnih poklicev ter delavstvu. In že iz tega slednjega razloga opravičuje maršido, ki si domišlja, da pripada inteligenci, svojo odstotnost. Takemu človeku niti ne očitamo borniranosti, ampak rečemo le: ti govorиш tako, ker ne ljubiš svojega rodu in ker ne poznaš vzvišenosti sokolske misli.

Tako vsaj spoznam, če je res potrebno tudi kmete zaslišati.

Potrebljeno bi bilo, Vaša milost, jaka potrebno, je dejal Hugon Alba. Naš slavni red je prišel kot apostol miru in kot posredovalec kulture v te kraje in pridobil si je velikih zaslug. Naši predniki so prej divje ljudstvo teh krajev seznanili z nauki Izveličarjevimi in jih pripravili do kristijanskega življenja. Naši predniki so delali poto, so obdelavali polja, so učili ljudstvo gospodarit. Toda čim bolj se je množilo samostansko premoženje, toliko bolj se je naš red odrujeval svojemu poklicu. Danes ni naš red več učitelj in dobratnik ljudstva, danes smo podobni mrčesu, ki razjeda sadno drevo.

Ti nesramnež, je zakričal opat zatiški in ves razjarjen planil izza mize. Kako se drzneš kaj takšega ziniti? — Pustite ga govoriti, je dejal vizitator.

Kako se držnem kaj tacega govoriti? je dejal Hugon Alba. Zapisano je: Ljubite resnico, hčerkko božjo. Naj se zgodi z menoj kar koli, resnica mora na dan. In že me

Dokajšna večina slovenskega rodu in to ne ravno priprostega naroda, je mnrena, da je Sokol le v štaža na rodnom veselicam, društvo pa, da podpira gimnastični šport poedincev v društvu. Še danes se jim vidi, kakor da je naša telovadba nakaj sila umetnega, kar zamore biti le last posameznikov. Še danes ti ljudje ne vedo, da je telovadba po sokolskem sestavu uredna, ki zamore, pa tudi mora postati last vsega naroda, zakaj le tem načinom zamorejo njene blagajne posamežni organizem, temveč na celo kopen narodov sestav. Vam li je neznanoo ře, kako ravno naša telovadba posredno vpliva na duha, značaj, ravnost? Glejte v naše telovadnice in počakemo vam primere, kako je prišel v telovadnico dečko neokreten, šibkega značaja, lenega duha in krhke hravosti; a danes je zal mladenič, nevognjenega značaja, vedrega duha. Ravno sokolska ideja uči, da se niomejiti samo na mehanično vežbanje telesa, temveč mora s telovadbo kar ob enem hoditi vrgoja duha in duše.

Mislite si pa sedaj veliko večino slovenskega naroda samih takih mož značajev, telesnih in duševnih korenjakov, kje je sila, da bi jih premogla? Narod kakor tak, postane narod krepkih mišic pa tudi silnega duha in zdrave duše. Tak narod se ne vda lenobi, ne zapade letargiji, zahoče se mu naprej v svobodo, v zlato bodočnost. Vse nješovo delo, vse mišljenje skuša doseči ta cilj; le tak narod pa je vreden cilia.

Mislimo si nadalje, da je ravno slovenski kmetovalec, slovenski obrtnik in trgovec zdrav po duši, krepak po telesu; — kje je najti objestnega tuja, da bi zamogel le samo en dan odjeti kruh domačinu bistregu vida zdravega uma?

Naša pot vodi torej končno do gospodarske in duševne osamosvoje slovenskega rodu, kar pomeni toliko, kakor zmaga slovenskega nad tujim življem. Misel na to zmaga nas bodri v delu našemu.

Razumnik, zdramite se! V naši vrste, ako vam je mari sreča narodova. Vidite, da sokolska misel ni samo abstrakten pojem, temveč pozitivni delo, katero ne more ostati brez vespeha.

Ako ste iskreni rodoljubi ter so vam znani cilji in smoti sokolskemu delu, tedaj vas ne more zadržavati nobena ovira, nobena sila, da se ne bi v vi posvečavali temu delu. Ako tega ne storite, a vzliz temu pravite da ste rodoljubi, potem vam prav po sokolski odkritosrčno povemo, da lažete, lažete okolici svoji, pa samemu sebi!

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 22. septembra.

Osebne vesti. Sodni tajnik Ivan Kavčnik je imenovan sodnim svetnikom za Ljubljano.

zadene za moje besede največja ne-sreča na zemlji, to vendar vem, da bom pred Bogom zanje povisan.

Davčni pristav Ignacij Perhace je imenovan davčnim kontrolorjem; rudarski pristav v Ljubljani Oton Brunnbauer pa rudarskim komisarjem.

Falsificirane izjave.

»Slovenčev« uredništvo je naročilo duhovnikom, naj izposlujejo pri klerikalnih občinskih odborih izjave za splošno in enako volilno pravico in naročilo jim je, naj pošljejo te izjave zanesljivo tako, da jih »Slovenec« lahko priobči še predno se snide deželnim zborom, namreč v soboto in ponedeljek. Klerikalcii so gojili sladko nado, da bo odmev njihovega poziva sijajna manifestacija, da se oglaši nekaj sto občin, a ta sladka nado je žalostno splavala po vodi. Došlo je le tako malo izjav, a še glede teh smo danes prepričani, da je med njimi mnogo falsificiranih. Že včeraj smo priobčili brzjavko več občinskih odbornikov turjaških, ki so konstatirali, da občinski odbori turjaški sploh niso sklenili nikake izjave za splošno in enako volilno pravico in da je tudi ni mogel skleniti, ker ni imel seje. »Slovenec« je torej sleparil javnost in da bi mogel slepariti, je falsificiral izjavo. Pa turjaški slučaj ni edini. V sobotnem listu je imel »Slovenec« tudi telegram iz Studenca, da je ondotni občinski odbor sklenil resolucijo za splošno in enako volilno pravico. Resnica pa je, da občinski odbor v Studencu že dva meseca ali več ni imel nobene seje in tudi zadnjite denne; resnica je torej, da občinski odbor v Studencu ni sklenil nikake izjave, da je »Slovenec« tudi v tem slučaju sleparil javnost z načadno falsifikacijo. In vzprido takih sramotnih sleparstev v najnižje vrste se predzrne »Slovenec« pisariti, da »ljudstvo govori«. »Ljudstvo« ničesar ne govori, le »Slovenec« in njegov duhovnik isleparijo. Včeraj se »Slovenec« že več ni upal pisariti, da so občinski odbori sklenili izjave, nego pravi, da so mu nekatera županstva poslala izjave. Mogoče je že, da je kak za bit klerikalni župan podpisal izjavo, ker je od njega zahteval fajmošter, ne da bi vedel, kaj podpiše, ali župan še ni občinski odbor. Kakor se vidi, so klerikalcii uprizorili veliko sleparijo, kakršne bi se sramovala vsaka poštenska stranka. Prosimo vse somišljene, naj nam tudi iz drugih občin sporoč, če je imel dotični občinski odbor sejo in je sklenil dotično izjavo, ali če je »Slovenec« sleparil.

Značilna peticija. Na deželnem zboru je došla danes naslednja peticija: »Št. 139. Slavni deželni zbor vojvodine Kranjske! Podpisani občinski odbor je v svoji seji dne 20. septembra 1903. sklenil, naprositi slavni deželni zbor vojvodine Kranjske, da ne spremeni volilnega reda v deželnem zboru kranjski in deželnega reda v smislu kar ima. Ljudstvo nas kolne in mi smo to zaslužili.

Med zbranimi menihi je nastala velika nevolja. Gnetli so se okrog Hugona, mu ugovarjali, dvigali pesti in ko bi jih ne bila oba opata brzala s pogledi, bi bili Hugona gotovo pobili.

Ta pa je stal mirno in ponosno sredi razlučene množice in ji z močnim glasom zaklical:

— Bog mi je priča, da sem še premalo povedal. Samostan izkorisča kmeta, menihi zapeljujejo kmetske žene in hčere v nečistost, in ko bi Bog poslal ogenj in žveplo nad ta samostan, bi bila to zaslужena kazzen. Zato pa Vas prosim, premilostni gospod opat, poskrbite, da se menihi zopet posvetijo svojemu zvanju in da nastanejo druge razmere.

To se zgodi, moj zgovorni sinko, je dejal vizitator in obrnivši se do zatiškega opata pristavil: Zasedaj pa blagovolite poskrbete, da se tegu vročekrvnega mladeniča spravi v trdno in varno jebo. Ob kruhu in vodi ga bo že minila sedanja obsezenost in potem se pomenimo dalje.

splošne in enake volilne pravice, ker enaka in splošna volilna pravica ni želja ljudstva. Rova, 20. septembra 1903. (L. S.) Jerman, župan, F. Stare, Peregrin Rode, Miha Zupanc, Peter Svetlin.

Kurnik za žurnaliste!

Nova deželnozborska dvorana je boga in sijajna, da jo je veselje pogledati in gospodje poslanci bodo lahko široko in komodno sedeli, tako da bo oče Pakiž prav lahko zakul života v aržetu prišel. Toliko slabše pa je preskrbljeno za žurnaliste, torej za tista ljudi, ki so vendar glavni pomočniki deželnega zборa, za tiste, ki obveščajo volilce o dogodkih v deželnem zboru. V vsakem parlamentu na svetu se poskrbi pred vsem za žurnaliste, saj imajo ti najnapornejše delo, samo v kranjskem deželnem zboru se je nanje na zadnje mislilo. Za žurnaliste se je odločil kurnik, za tiste, ki hodijo k sejam zjajala prodajat, pa udobne in prostorne galerije. V Ljubljani imamo tri dnevниke, ki so redno v deželnem zboru zastopani, poleg tega še polno družil listov — a za vse žurnaliste se je določil kurnik, ki ni nič večji kakor kako stranič. Za vse žurnaliste je določena ena sama mizica. Nikari misliti, da je to poština miza, to je nekak »Rauchtschönen«. Povrh je prav pred kurnikom za žurnaliste napravljen še nekak grb, menda zato, da bi žurnalisti prav zanesljivo ničesar ne videli. Ta kurnik je naravnost šandal, kaj takegan na celem svetu ni dobiti. Za danes se omejemo na konstatiranje tega fakta, če pa se do prihodnje seje ne poskrbi primerno za žurnaliste, bodo ti tudi vedeli, kako jim je nastopiti.

Deželni dvorec. V današnji seji deželnega zboru je dežglavar navedel natančne podatke o zgradbi novega deždvorca. Stroški so znašali okroglo 900 000 K. Kdo je izvršil posamična dela in za kako ceno, navedemo jutri, za danes le omenjam, da je krasni meblement deželnozborske dvorane oskrbelo firma J. N. Glas.

Učiteljske vesti. Izprašana učiteljska kandidatinja gospica Marija Brolihova je provizorično nastavljena v Vrabčah v kočevskem okraju.

„Dramatično društvo“ nas je naprosilo, da naznamo vsem diletantovskim gledališkim družbam in društvom na deželi, da se od začetka sezone ne izposojajo iz gledališke gardarobe kostumi pod nikakumi pogoji ter da je možno dobiti igre iz repertoirja slovenskega gledališča le v prepisu, ne pa v originalu. Slovenska »Talijac« pa se dobiva pri L. Schwentnerju v Ljubljani.

Slovensko gledališče. Na razna vprašanja, zakaj se začne sezona šele 1. oktobra in ne, kakor prejšnja leta, že koncem septembra, nam javlja odbor »Dramatičnega društva«, da se zgodi to le v sled odredbe deželnega odbora, ki je zavaroval gledališče od 1. oktobra naprej. Lože je prepustil deželni odbor »Dramatičnemu društvu« tudi letos za običajno odškodnino. Naročila na lože sprejema dnevna blagajničarica v Šešarkovi tabakarni. Sezona se otvorila s francosko veseljigro, v kateri nastopi skoraj vse dramski ensemble. Ker so se nabavile tekom počitnic tudi razne, kako lepe nove dekoracije (kulise, prospetti in nastavki), pridobi letos tudi zunanjia oprema drame in opere.

Požar. V Stanežiću je 6. t. m. jelo goreti v podstrešju hiše Ivana Pavliča. Ogenj je uničil podstrešje, nekaj pohištva in sena. Škoda znaša okoli 1000 K in je z zavarovalnino pokrita.

Iz Moravč se nam poroča: Kakor opazujemo, se nekateri v tujini živeči gospodje jako zanamajo za spomenik, kateri se namenava prihodnje leto postaviti našemu rojaku in duševnemu velikanu baronu Vegi. Danes je bil tu g. Bezeljak, c. kr. major iz Dunajske. Gospod Fričolin Karvič, c. kr. stotnik na Dunaju, kaj marljivo vabi svoje gg. tovariše, da bi prispevali za tako vzvi-

šen namen, za spomenik neumrelemu sinu ubožnih slovenskih staršev. Naša ponujača prošnja in srčna želja je, da bi tudi v domovini živeči Vegovi častilci posnemali Vegovega biografa g. Karviča; kajti le na ta način bodoči zamogli dosegli svoj namen.

Uboj. Alojzij Bojc in Anton Perše sta 16. t. m. napala v Duhal Franca Gregorčiča iz Dolenja s kolmi. Gregorčič, ki se ni mogel braniti, je dobil na glavo tako močan udarc, da mu je počila čepinja in da je 18. t. m. umrl. Oba napadalca so orozniki prijeli ter ju izročili sodišču v Mokronogu.

Zakonska Bratuša nedolžna. Opotovano smo se že bavili, zlasti v zadnjem času o zagovetnem kriminalnem slučaju Bratuša. Poročali smo, da so v novomeškem okraju nedavno tega prijeli mlado deklečico, ki je zatrjevala, da je hči v Mariboru v zaporu se nahajajočih zakonskih Bratuša. Ta trditev se je izkazala kot resnična. S tem je stopila pa tza zadeva, o kateri se je že toliko pisalo, v velesenzacionalni stadij, sodišče pa je bilo postavljeno pred nenavadno zagonetko. Kakor je znano, je bil pred dvema letoma prijet čevljar Bratuša iz Majšperga, ker je bil na sumu, da je umoril svojo hčerko, katero so že tri tedne pogrešali. Pri hišni preiskavi, katero je sodišče odredilo, je našla komisija v neki skrinji krvavo hčerkino obleko, v peči pa skoro zgorele kosti, o katerih so izvedenci trdili, seveda ne s popolno gotovostjo, da so človeške. Bratuša je nato pred sodiščem izpostavljal, ne da bi njegova žena, kojo so tudi zaprlj, ugovarjala, da je nekega dne našel svojo ubeglo hčerko v gozdu onemoglo; ker je bila že tako oslabela, da bi itak ne mogla več daje časa živeti, jo je zakljal in jo nesel domov. Domov prišedl sta mrtvo truplo skupno z ženo razkosalna v pet delov in jih spekla v peči. Nato sta to pečeno meso tudi povzela. Tej izpovedi je sodišče, dasi je nosilo na sebi pečat neverjetnosti, verjelo tem bolj, ker je bilo več takih momentov, iz katerih se je upravljeno smelo sklepali na resničnost Bratuševe izpovedbe. Zakonska Bratuša sta bila na podlagi tega priznanja spoznana krvim ter obsojena na smrt na vešalih. Cesar pa ju je, dasi se tega ni pričakovalo, pomilostil v dosmrtno jebo. — Preteklo soboto se je sodišče v Mariboru na novo bavilo s tem zagonetnim slučajem. In izkazalo se je jasno, da je bila ona grozovita izpoved čevljarja Bratuše le izrodek razgreti in bolne domišljije. Pokazalo se je, da krije deklečivo bleki in bila človeška, ampak **svinjska**, in da tudi ožgane kosti v peči niso bile človeške, marveč **svinjske**. Krije se prišla na bleko, ker je Bratuša na skrinji, v kateri je bila shranjena, nekaj časa preje zakljal svinjo in meso te svinje je nato pekel v peči, kjer so našli potem že ogorele kosti, katere so izvedenci smatrali za človeške. To so pač morali biti izborni izvedenci, ki so tako imenito umeli ločiti človeško krije svinjske in človeške kosti od svinjskih! Vsa čast takim izvedencem. Tudi Bratuša je sedaj priznal, da ni umoril svoje hčerke. Na vprašanje, zakaj si je izmisli takje grozovitosti, je odgovoril, da so ga v to prisilile dolžte in sumničenja, katerim se ni mogel z dovoljnim argumenti upreti, in da se je v sled tega udal misleč, da je bolje trpete in dolžno na tem svetu, kakor pa na onem. Iz tega bi se dalo sklepati, da so one grozne izmišljene bile deloma tudi plod sugeštije! Zakonska Bratuša sta bila, ko se je izkazala njuža nedolžnost, oproščena. Bratuševa žena je bila takoj izpuščena iz zaporu in je odšla na kliniko v Gradeč, ker je v jedi zbolela na očeh. Bratuš samega pa so še pridržali v zaporu, ker bo se moral še zagovarjati radi obrekovanja svoje žene, katero je dolžil, da mu je pomagala pri umoru hčerke. Tako se je torej končala ta senzacionalna afera! Radovedni smo, ali bodo sedaj one nemške časnikarske hijene, ki so svoje dni na najpodeljši in najnesramnejši način blatile in zasramovali cel slovenski narod baš z ozirom na ta slučaj imelo toliko čuta dostojnosti in časti v sebi, da bodo preklicale in obžalovale ona nečuvena brezstidna obrekovanja, s katerimi so s cincinim zadovoljstvom slikale slovenski narod kot rod surovih kanibalov, da so se neukljudje kar zgrajali pred nami — barbari! Torej vi nemški listi, ki ste nas Slovence zasramovali na vsa usta — brez povoda,

ako imate le še iskričočasti v sebi, dajte nam zadoščenja za to podle neosnovane žalitve! Toda nač apel bode najbrže ostal zmanj! Ljudje okoli »Deutsche Wacht«, »Marburger Zeitung«, »Grazer Tagblatt« itd., katere navdaja samo brezmejna mržnja do vsega, kar je slovensko, so že zdavnata zgubili vsak čut poštenosti in dostojnosti!

Nov motorski mlín. V Podabarju v kočevskem okraju nameava posestnik Jernej Pogorelec zgraditi nov mlín z bencin motorskim obratom. O prošnji o stavbenem dovoljenju se bode komisionalno razpravljalo 26. t. m. na licu mesta.

Iz Novega mesta se nam piše: V nedeljo 20. t. m. zasvirala nam je naša godba nekaj prlepih komadov. Med drugimi koračnico »Ne udajmo se«, katero je zložil odlični naš glasbenik g. Parma — kateremu tem potom čestitamo! Godba je igrala to skladbo z vso precnostjo, za kar gre v tem oziru pohvala našemu vrlemu kapelniku gospodu Emeršiču.

Iz Rajhenburga se nam piše: K dopisu, ki je izšel v št. 215. pod zaglavjem »Izgled zavednosti« je treba še pripomniti, da je naš klerikalni župan Presker naročil od celjskega Rakuscha ne morda kako načadno tehnico, nego veliko cestno tehnico, na kateri se tehtajo velike reči, vozovi, živina itd. Za to že naročeno vago štela bode občina 1600 K — torej lepo sveto. Ali ni sramotno, da katoličko narodni župan take reči naroča pri tako strupenem sovražniku, kakor je celjski Rakusch.

Predrzen tat. Včeraj po poludne utihotapl se je zloglasni tat Ivan Pavlič iz Kosev v klet trgovca Antona Stacula v Šelenburgovih ulicak, odpr s silo vrata in ukradel iz kleti dve šunki, dve steklenici vina in kos sira. Trgovec Stacul je tatvino takoj opazil in je tata sam zasledoval. Na Valvazorjevem trgu ga je dohitel in prijet, tat pa se mu je iztrgal iz rok in mu ušel. Ljudje so videli, da se je Stacul ruval s tatom, pa nihče mu ni prišel na pomoč, da bi bil tatu obdržal. Pavlič je pustil v Staculovih rokah havelok in je zbežal. Pod havelokom je imel v torbici ukradeni sit in potico, šunko je bil že nekje v Gradišču spravljen. Pavlič ima na veste več tativ, med tem tudi ono pri trgovcu Miklavcu v Špitalskih ulicah in ga policija in žandarmerija zasledjuje že daje časa, pa ga ne moreta dobiti v pest.

Romarski vlak. Včeraj popoldne pripeljalo se je v Ljubljano 500 romarjev iz Palestine. Romarji so bili z Tirolskega, Bavarskega in Württemberškega.

Pod vozom. Hlapcu Andrej Podgorniku v Vojskem pri Idriji so se spašali konji in je on padel pod voz. Kolesa so mu šla čez obe nogi in čez glavo. Obe nogi ima zlomljeni in na glavu je težko poškodovan. Ponesrečenca so pripeljali v deželno bolnico.

Male tativne. Hlapcu Alojziju Dernovšku v Metelkovih ulicah št. 27, je v noči od 21. na 22. t. m. neznan tat ukradel iz hleva dva svinjida, hlače, telovnik, klobuk in srajec, v vrednosti 30 K. — Hlapcu Blažu Kregarju na Radeckega cesti štev. 1, je odnesel tat iz hleva visoke črevlje, vredne 20 K in telovnik.

Pobegnil je dne 12. t. m. od dela na Sv. Petra cesti prisiljenec Ivan Sever iz Košane, v političnem okraju postojinskem.

Zaprli so prodajalko peska Mario Kebrovo iz Podmolnika, katera je na sumu, da je pri prodajanju peska po hišah kradla.

V Ameriko se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 70 Kranjev in 50 Hrvatov.

Iz Amerike. Danes zjutraj se je pripeljalo iz Amerike 30 oseb. Došli so bili vse po več let v Ameriki in so prišli sedaj nazaj obiskati svoje sorodnike.

Izgubljene in najdene reči. Služkinja Marija Štefie v Nunskih ulicah, je izgubila včeraj na poti po Nunskih ulicah in po Kongresnem trgu denarnico, v kateri je imela okoli 12 krov denarja, 4 svetinje in rožni venec. — Kuharica Marija Oslin na Karlovski cesti št. 30, je izgubila na poti od Starega trga, po Mestnem in Pogačarjevem trgu in po Šolskem drevoredu črn svilnat dežnik. — Franc Zajo, sprevodnik v pokoju, stanuje na Sv. Petra cesti št. 52, je našel danes zjutraj na južnem kolodvoru denarnico z manjšo sveto denarjo.

Koncert. Danes koncertuje v restavraciji pri »Črnem orlu« v Gospoški ulici štev. 3. akordeon-virtuoza Renči in Turco. Začetek ob 8. uri. Vstop prost.

Hrvatske vesti. Nova cerkev v Kapinji je dogotovljena in bo posvečena 27. t. m. — Telefon v Novi. V primorskem mestecu Novi, kjer se je pred nekaj dnevi otvorila telefonska zveza, je zaznamek abonentov tiskan samo v madjarskem in italijanskem jeziku, kar je obudilo splošno ogroženje pri abonentih. — Obljetnico bitke pri Senkoviču in Bandin-Ožaku je slavil včeraj pešpolk št. 78 v Oseku. — Nevaren samomorilec. V Zagrebu se je mlad zakonski mož obesil na strop, vzel meč v roke in mahal z njim okoli sebe, da bi ga nihče ne mogel rešiti. Ljudje na dvorišču so to zapazili in hiteli v sobo, a nihče se ni upal oboroženemu samomorilcu se približati. Sele ko se je onesvestil, prezreali so vrvico. Ko je pa nesrečnež zopet ulvil nekaj sape, zgrabil je na tleh ležeči meč in zapolid vse navzoče iz sobe, hote

Borznar poročila.

Ljubljanska

"Kreditna banka" v Ljubljani.

Uredni kurz dnevn. borza 22. septembra 1903.

Malošeni papirji.

	Dana	Blago
1% majeva renta . . .	99 35	99 58
1% srebrna renta . . .	99 30	99 50
1% avstr. kronska renta . . .	99 80	100-
1% zlata . . .	119 25	119 45
1% ogrska kronska . . .	96 50	96 70
1% zlata . . .	117-	117 20
1% posojilo dežele Kranjske . . .	99 75	100 75
1% posojilo mesta, Slijetja . . .	100-	-
1% Zadra . . .	100-	-
1% bos.-herc. žel. pos. 1902 . . .	99 15	100 15
1% češka dež. banka k. o. . .	99 60	99 80
1% ž. o. . .	99 60	99 70
1% zast. pis. gal. d. hip. b. . .	101-	101 30
1% pešt. kom. k. o. z . .	105 10	105 40
1% zast. pis. Innerst. hr. . .	101-	102-
1% ob. ogr. lokalne železnice d. dr. . .	100-	101-
1% češke ind. banke . . .	100 25	101 25
1% prior. Trst-Poreček. žel. . .	98 50	-
1% dolenskih železnic . . .	99-	99 50
1% " juž. žel. kup. /' / . .	302-	303-
1% av. pos. za žel. p. o. . .	100 10	101 10

Srečke od leta 1854 . . .	170-	\$ 179-
" " 1860/ . . .	181-	183-
" " 1864 . . .	243-	246-
tizake . . .	163 25	165 25
zemlj. kred. I. emisije II. . .	287-	293-
cgrske hip. banke . . .	277-	281-
" srbske & frs. 100- . . .	259-	263-
turške . . .	81-	85-
Basilika srečke . . .	117-	118-
Kreditne . . .	18 60	19 60
Inomoške . . .	438-	443-
Krakovske . . .	88-	87-
Ljubljanske . . .	77-	81-
Avst. rud. križa . . .	70-	72 50
Ogr. " . . .	53-	53 80
Rudolfove . . .	25 75	26 75
Salzburgske . . .	68-	72-
Dunajске kom. . .	76-	80-
Deležnice . . .	485-	495-
Južne železnice . . .	79-	80-
Družavne železnice . . .	641 75	642 75
Astro-ogrsko bančne del. . .	165 5-	157 4-
Avstr. kreditne banke . . .	637 50	638 25
Državske . . .	695-	697-
Zivnosteniske . . .	260 50	261 50
Premogokop v Mostu (Brifix) . . .	645-	655-
Alpinske montan . . .	358-	359-
Praške želoz. ind. dr. . .	164 4-	165 4-
Rima-Murányi . . .	441 50	442 50
Treboveljske prem. družbe . . .	378-	380-
Avstr. orzno pren. družbe . . .	348-	350-
Ceške sladkarske družbe . . .	147-	150-
Valute . . .	11 25	11 40
C. kr. cekin . . .	19 03	19 06
20 franki . . .	23 47	23 53
20 marke . . .	23 94	24-
Sovereigns . . .	117 32	117 50
Marke . . .	95-	95 20
Lrski bankovci . . .	253-	253 75
Rublji . . .	4 84	-

Žitne cene v Budimpešti.

dne 22. septembra 1903.

Termin.

Pšenica za oktober . . .	za 50 kg	K 7 52
" april 1904 . . .	50 "	7 75
Rž " oktober . . .	50 "	6 94
" april 1903 . . .	50 "	6 53
Koruza " sept. 1904 . . .	50 "	6 13
" maj 1904 . . .	50 "	5 38
Oves " oktober . . .	50 "	5 44
" april 1904 . . .	50 "	5 72

Efektiv.

Vzdržno.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 18. septembra: Helena Barl, deleviča žena, 40 let, Hranilčna cesta št. 6 Morbos Prighi chron. — Leopold Stibl, klepar, 50 let, Rožne ulice št. 8, jetika.

Dne 19. septembra: Ana Železnikar, delavčeva hči, 3 1/2 mes., Emonská cesta št. 4, Catarrh. gastro in testin.

V hiralnici:

Dne 21. septembra: Terezija Juteršek, delavka, 69 let, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 306-2. Srednji sračni tlak 736-0 mm.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura °C	Vetrovi	Nebo
21.	8. zv.	741 6	12° 6	sl. jvzhod	jasno
22.	7. zj.	742 7	11° 5	sl. szahod	oblačno
"	"	742 9	16 6	sr. jjvzh.	del. oblač.

Srednja včerajšnja temperatura: 12° 5°, normale: 14 1°. Mokrina v 24 urah: 00 mm.

Sprejmejo se

pod jako ugodnimi pogoji solidni in spreti

Zavarovalni potovalci.

Ponudbe naj se pošljajo pod "Zavarovalni potovalci" na upravnostvo "Slov. Naroda". (2425-3)

Alojzij Luznik

na Vrhniku pri Ljubljani

preskrbuje dobre harmonije domačega in ameriškega sestava, kakor tudi glasovirje, pianine in pisalne stroje. — Daje se tudi na obroke. Ceniki na zahtejanje brezplačno. 1294

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.

Angeljovo milo

znamko

Marzeljsko (belo) milo.

(972-49)

sta najbolj koristni Štedilni mili za hišno rabo!

Dobivate ju po špecerijskih prodajalnicah.

Tovarna mila

Pavel Seemann

Ljubljana.

Zahvala.

Usem p. n. gg. tovarišem in prijateljem, ki so mi čestitali povodom mojega odlikovanja, izrekam najsrčnejšo zahvalo.

Črnomelj, 21. septembra 1903.

A. Jeršinović
(2493) ravnatelj.

Proda se enonadstropna hiša

s špecerijsko trgovino in trafiko ter s precešnjim vrtom v ljubljanski okolici.

Več se izve pri g. Dobnikarju v Spodnji Šiški štev. 96. (2494-1)

Vino!

V občini Vrtonelio, okraj Buje v Istri, se je letos vinski pridelek izborno obnesel, vina bodo došli v dobro, ker so lege najboljše. Cene so zmerne. (2491-1)

Kdor želi kupiti grozdje ali vino, naj se obrne na podpisnega, kateri daje drage volje pojasnila.

Josip Šauro

posestnik vinogradov in vinski posredovalec. Vrtonelio h. št. 140, okraj Buje v Istri.

Ces. kr. avstrijske

Dobro izurjena natakarica

večja slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, se sprejme takoj v večjo goštinilo na doželi.

Kje? pove upravnostvo "Slov. Naroda".

Pisarja
(2492-1) sprejme takoj notar Hudovernik v Kostanjevici.

4 pari čevljev za samo 2 gld. 50 kr.

se pošljejo le zaradi nakupa velike množine za tako nizko ceno. 1 par moških in 1 par ženskih rujavih čevljev za vezati, z močno zbitimi podplati, najnovejše facone; dalje 1 par moških in 1 par ženskih modnih čevljev z robom, elegantnih in lahkikh; vsi 4 pari za samo 2 gld. 50 kr. Pri naročilu je treba le dolžino naznani. Pošilja se proti poštemu povzetju.

Zaloga čevljev Ch. Jungwirth

Krakov 3. Poštni predel 29.

Zamenjava dovoljena; za neugajajoče se vrne denar.

Izvod iz voznega reda.

veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga cez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponocni osobi vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Sočograd, čez Klein-Reisung in Steyr, v Linc na Dunaj v Amstetten. — Ob 5. uri zj. osobevlak v Trbiž od 1. julija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal Sočograd, Inomost, čez Klein-Reisung in Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francov vare, Prago, Lipško, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osobi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osobi vlak v Lesce-Bled samo v nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osobi vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Sočograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Brezenc, Curih, Bregenc, Inomost, Zel ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osobi vlak v Dunaj, čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I. in II. razreda). — Proga v Novem mestu v Kočevje. Osobni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novem mestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 6 m popoludne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novem mestu, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 26 m zjutraj osobi vlak iz Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste,